

Transilvania Românească

Proprietar:
Dna CALIOP
DAVIDESCU.

Director:
E. MERA.

GAZETĂ NAȚIONALĂ INDEPENDENTĂ.

Abonamentul:

un an 50 Lei
1/2 an 25 Lei
Anunțuri după învoială.

Apare în fiecare
Duminică.

Redacția și administrația:
Str. Nicu Filipescu No. 14.
ALBA-IULIA.

Prim-redactor:
CORNEL T. RUSSU.

Cuvântul nostru

O nouă publicațiune românească în Ardeal, credem că, nu poate fi decât binevenită; mai cu seamă când această publicațiune este pusă în serviciul binelui public; când ea își propune să contribuie prin modestele ei mijloace la propășirea culturii românești; la întărirea sentimentului național; la armonizarea intereselor generale. Credem că mai mult de cât oricând avem nevoie să ne afirmăm tăria noastră morală.

Avem în cuprinsul Ardealului ca și în celelalte ținuturi de dincoace de Carpați, foarte multe zlore și reviste ungurești și germane, față de numărul ziarelor și revistelor românești. Ce dovedește aceasta? Că în Ardeal și în celelalte ținuturi predomină cultura maghiaro-germană? Nu; ci dovedește spiritul de organizare al minorităților și însemnătatea deosebită ce o dă naționalitățile din regatul român, răspândirii publicațiilor lor.

Nu ne vom ocupa deocamdată de unele tendințe politice cari nu sunt în acord cu interesele noastre, ce le urmăresc o parte din publicațiunile redactate în limba maghiară și germană, ci numai de necesitatea răspândirii în toate straturile sociale, a ziarelor și revistelor românești.

S'a vorbit mult în ultimii ani de unele deosebiri de vederi manifestate în diferite chestiuni, între frații și frații. Nu trebuie să exagerăm aceste deosebiri de vederi și mai cu seamă nu trebuie să insistăm asupra lor.

Este foarte explicabil ca dincoace de Carpați după 800 ani de dominație maghiară, să fi influențat dominatorul în diferite direcțiuni; dar aceasta nu dovedește că el a reușit să impună spiritul și cultura sa. Dincolo de Carpați frații noștri au cunoscut libertă-

tea, s'au adăpat dela cultura occidentală și s'au desvoltat politicește conform principiilor scumpe tuturor popoarelor aflate în fruntea civilizației.

Cine poate să nege neputința mijloacelor în cele opt veacuri de dominațiune aspră, de a modifica conștiința națională a poporului românesc? Aceasta conștiință a rămas neatinsă și ea s'a afirmat totdeauna cu putere, chiar în epocile cele mai vitrege neamului românesc. Toți străinii au manifestat mirarea lor și au exprimat elogiul lor pentru această forță morală fără precedent; pentru această neștirbită și dărză conștiință națională; pentru acest spirit de conservare a însușirilor etnice, ca și pentru increderea desăvârșită în decursul veacurilor, în triumful dreptului. Nu putem nega însă unele influențe de alt ordin. Se înțelege dela sine că în cele opt veacuri de guvernare maghiară, s'au înregistrat și unele influențe asupra tuturor celorlalte naționalități din fostul regat maghiar.

Dar de unde în Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș aceste influențe abia sunt simțite și ele nu s'au întins decât într'o mică măsură pe termenul lingvistic, în Alsacia și Lorena influența germană este mult mai accentuată, chiar pe termenul lingvistic.

Guvernul frances este nevoit să introducă în școlile primare din provinciile anexate limba franceză prin metoda directă, firește obligatoriu, deoarece copiii Alsaci- enilor vorbesc o limbă specială cu foarte multe elemente germane intrânsă.

S'a vorbit și se vorbește dincoace de Carpați și dincolo de Carpați de o „mentalitate aparte”; se remarcă multe divergente de vederi; ca și unele stări de spirit deosebite. Toate acestea sunt rezultatele unei anumite vieți politice. De-o parte independența, desvoltarea politică în cadrul naționale; de altă parte luptă

ascunsă sau fățișă pentru atingerea unui ideal; o existență comună națională în cadrul unei Români-Mari.

Idealul a fost atins. Acum trebuie să luptăm pentru întărirea țării noastre; pentru consolidarea României Noul și Mari.

Cum? În primul rând prin armonizarea sufletească; apoi prin armonizarea tuturor intereselor de ordin general.

În această direcțiune ziarul nostru va căuta să propage idei sănătoase, să susțină un principiu bun și înțelept: Forța prin Unire,

Caliopei Davidescu.

Resultatul

adunării populare, din Alba-Iulia, a partidului național pare a fi: colaborarea cu partidul liberal.

Fruntași partidului luând contact cu aderenți lor au putut constata, că opinia acestora în liniamente generale e favorabilă colaborării.

Stabilirea condițiilor colaborării nu poate întâmpina mari greutăți, căci postulatele formulate de dl. Maniu în discursul său rostit la adunare, concad cu cele ale presei liberale.

Noi credem că partidul național va cere garanții, că pactul încheat va fi strict observat; deci soarta colaborării atârână de garanția ce o va putea oferi partidul liberal. Sunt mulți cari cer drept garanță cuvântul Regal.

Condițiile colaborării sunt ușoare, totul se învârtă în jurul chestiei garanțiilor care e foarte dificilă și delicată. Valoroase și numeroase elemente tinere se opun cu îndârjire ori cărei colaborări cu liberali și prefer o înțelegere — o fusionare chiar — cu toți Tărâniștii. Elementele acestea — foarte disciplinate — ar putea rămânea în partid numai în cazul, când partidul liberal, respectiva garanția dată de el, ar eschide posibilitatea unei surprinderi.

E semnificativ că adunarea populară a partidului național abia cu câteva zile a premers reîntoarcerii Soveranilor în Țară; dar poate e și mai semnificativ faptul, că dl. Maniu în loc să plece la Deva, după cum se hotărâse mai înainte, a plecat la București. Avem impresia că criza guvernamentală lentă, isbucnită în pri-

măvara, va deveni fățișă în timpul cel mai apropiat.

Resultatele politice ale adunării populare, ținute în orașul nostru ne interesează puțin. Noi am declarat că menirea noastră este să creem și să întărim iubirea frățească dintre fii aceluiaș neam, cari trăesc pe aceeaș plaiuri — adevărată inimă a țării — și deci noi avem datorita se judecăm evenimentele adunării acesteia și din punctul nostru de vedere.

Constatăm cu durere, că adunarea ținută a dat la iveală, esistența unei uri fără margini. Noi cunoșteam ura aceasta, dar nu intensitatea ei. Fie-care om cinstit, cu iubire de neam, trebuie să ne deie concursul său atunci, când noi pretindem: să se pună stavilă urei acesteia, care amenință să distrugă opera aproape bimilenară a neamului nostru. Asupra multiplelor cauze ale urei acesteia vom reveni.

Dacă privim colaborarea celor două sau mai multe partide din acest punct de vedere, avem cel puțin mângăerea, că oameni politici, cu adevărat capabili, își dau bine seamă de inpasul în care se află țara și văd clar drumurile, cari duc la mântuire.

Colaborarea să fie sinceră și cinstită. Unul să nu încerce a înșela pe celalalt, căci colaborarea sau va deveni fundamentul de granit al iubirii frățești, isvor de tărie și consolidare internă, sau va fi scânteia, care va aprinde marelui nostru edificiu ridicat, cu atât de multe jertfe.

+ Dr. Ioan Maior.

Prea de timpuri s'au desfăcut iarăși brațele panântului, chemând la odihnă vecinică pe unul dintre cei mai buni ai noștri. La Aiud s'a stins Dr. Ioan Maior avocat, un bun patriot român și o raritate de om al cinstei, — născut la anul 1887 în Roșia Montană din Munții apuseni, el și-a făcut studiile la Sibiu și Blaj iar Universitatea a urmat-o la Cluj și la Budapesta. —

Dupa deschiderea cancelariei advocatiale în Aiud, a fost un inimos și cinstit apărător al țărânilor române, luptându-se în interesul ei. —

La isbucnirea revoluției din Ungaria cu o putere de leu a lucrat pentru organizarea românilor din județ plasa Aiud bucurându-se atât de mult pentru bucuria neamului său și pentru renasterea patriei sale.

A fost un caracter de om și unul dintre cei mai de valoare bărbați in-

telectualii ai județului Alba de Jos, luând parte activă la toate manifestările și pornirile spre înaintarea noastră.

El se stinge tinar atunci când ju-

detul avea mai mare lipsa de dânsul. Lasa în urma regrete și urme nesterse în cercul activității sale. —

O lacrimă pentru dânsul, care a fost cu noi și acum nu mai este.

MAREA ADUNARE a partidului național ținută în ziua de 15 I. c. la Alba-Iulia.

(Mii de cetățeni grupați în jurul partidului național (car delatara actualului guvern și dizolvarea parlamentului.)

Duminecă în 18 Sept. a. c. partidul național a ținut prima adunare populară în Alba-Iulia, unde câteva mii de cetățeni din circumscripția Alba-Iulia și Ighiu au dovedit căci simpatia ce poporul o păstrează vechiului partid și popularitatea de care se bucură Dl. Iuliu Maniu și Alexandru Vaida, e netăgăduită.

Adânc entuziasmați, au pornit acești cetățeni cu muzici în frunte, intru întâmpinarea vechilor și destoinicilor luptători fruntași ai Partidului Național Român. În decursul cuvântărilor nu odată, ci de câte ori se pomenea de șeful guvernului de atâteaori adunarea intrerupea cu strigate „jos cu ei, rușine.“

O primire frumoasă i-a făcut Dl. I. Maniu și însoțitorilor D-lui de către poporul alegător, în fața hotelului „Dacia“ din piață, unde ing. Stoica în numele cetățenilor din Alba-Iulia salută pe deputatul județului; iar Anghel Roșca antreprenor în numele meseriașilor din localitate, arată prin cuvinte vii că întreaga lor încredere este în partidul național, dela care așteaptă o cât mai urgentă salvare din dezastruoasa situație de azi.

Dl. Iuliu Maniu în răspunsul său mulțumind de frumoasa primire, asigură pe alegătorii săi că partidul național nu se va abate dela principiile înalte patriotice naționale și democratice și va lupta și în viitor ca aceste să triumfeze. —

La ora trei Dl. Iuliu Maniu și Vaida intră în mulțime, îndreptându-se spre Reduta orașănească sala de întrunire, la apariția cărora mulțimea a izbucnit în urale prelungi și nefârșite.

După intrarea în sala întrunirii unde încăpuse abea jumătate din mulțime, la propunerea ing. Stoica se alege ca președinte a adunării canonic Marcu din Blaj, ca vicepreședinte Dl. I. Pop, secretari Dnii Crișan și Teculescu Horia.

Dl. Canonic Marcu un vechiu însuflețit bărbat și luptător al cauzelor noastre naționale, prin niște cuvinte pline de entuziasm și bine chibzuite, arată mulțimei însemnătatea zilei și deschizând adunarea, dă cuvântul Dl. Iuliu Maniu deputatul circumscripției Alba-Iulia și președinte al partidului Național Român.

Discursul Dl. Maniu!

(La ridicarea sa de pe scaun, mulțimea aclamează aproape 10 minute strigând: să traiască partidul național.)

Dl. Maniu își exprimă recunoștința sa către alegători, cari dau cea mai clară desmințire svonului sec, că partidul național s'a sfârșit, le mulțumește pentru că arată și mai departe marea lor încredere și alipire față de vechiul partid. Explică mulțimii căci acest partid cu trecutul lui de peste 70 ani a fost partidul plugarilor și cum acest partid a ținut lupta în trecutul atât de întunecat al neamului pentru Ardeal, Banat și neamul întreg, rupând în Ipote și lanțurile ce ne lega de alte neamuri, acest partid va știe și

în viitor să facă o lucrare conștientă pentru România Mare și anume: Închegarea și unirea sufletească a poporului și apărarea principiilor țărănilor și va lupta spre această țintă și sub acest drapel cu atât mai mult, cu cât acest partid dela zamislirea lui a avut în suflet ideea unirii. —

Oratorul trece apoi, arătând activitatea nefastă a guvernului actual care duce țara la ruină și la desbinare și învrăjbiere.

Situația internă ce a creiat țării acest guvern nu este cea începută de Vaida în timpul cât Dsa a fost la putere.

Până când guvernul Vaida reușise cu succes splendid alipirea Basarabiei și nu a primit a subscrie contractul care rupea o parte a Maramureșului din România, acest guvern, alui Averescu, a semnat acest tratat fără să mai încerce a salva ce se putea, aducând pagube reale țării și neamului.

Politica față de minorități și de poporul românesc a fost condusă foarte înconștient în ultimul an și jumătate, guvernul prin promisiuni imposibile prin amenințări și șicanii a micșorat autoritatea Statului în fața cetățenilor. În loc de unire sufletească desăvârșită a întregului popor, guvernul Averescu nu face altceva decât învrăjbește suflete, nedreptățește clasele pentru a-și căpăta oamenii și a se menține la cârma țării împotriva voinței cetățenilor ei. —

Abuzurile electorale dela alegeri dau dovadă căci guvernul nesocotește dreptul de vot al poporului și dacă nici aceasta nu-i ajunge prin abuz falsifică voința alegătorilor.

Un asemenea abuz este cazul alegerii dela Oravița, unde Dl. Braniște a fost votat cu majoritate zdrobitoare guvernul și funcționarii săi, însă i au furat mandatul în fața unui membru din cabinet.

Dl. Maniu aducând înainte în discursul său legea agrară, votată de actualul guvern, zice:

„Ac:st guvern nu are simț pentru demorații adevărată. Așa de plidă, ce lege a adus el pentru reformă agrară din vechiul regat? Ca țărăni să plătească de 60 ori arenda regio-ală, ca fiecare boier să poată avea moșii în mai multe comune neluând sub regim special moșiile arendate.“

Legea agrară nu a fost democratică, ei ca favoriza pe maril proprie-

ari de pământ, s'a schimbat totuș în urma stăruinței opoziționale în parlament. Dacă n'ar fi fost lupta opoziției naționale, legea agrară ar fi produs multe lacrimi de durere.

„Toată străduința noastră, însă nu a succes ca să facem și în Regat reforma agrară pe care a făcut-o în proiect partidul național pentru Transilvania.“

Mai arată apoi legea impozitelor care este o nenorocire pe capul țării. Starea economică a țării este periclitată din cauza scăderii continue a leului.

Cu legalitatea și moralitatea guvernului asemenea stă rău socotind că s'a găsit chiar un ministru care a dovedit că a făcut câștiguri necinstite, iar când parlamentul a hotărât să se facă cercetare, Dl. general Averescu s'a opus, împedcând cercetarea.

Din astfel de cauze, ca și „Reșița“ etc. partidul național părăsește parlamentul și vine în mijlocul alegătorilor pentru ca împreună să ducă lupta pentru resturnarea actualului regim.

Se mai vorbește apoi despre atacurile D-lui gen. Averescu, despre atitudinea și activitatea viitoare a partidului național prin care Dl. Maniu încheie mulțumind încă odată mulțimei pentru încrederea și dragostea ce-i arată. —

După terminarea discursului Dl. Iuliu Maniu, ia cuvântul Dl. senator al acestei circumscripții Andrei Bărseanu.

Venerabilul profesor, încărunit în munca lui cinstită de „dascăl“ cum singur a ziso, începe discursul într'un ton vîguros, fiind primit cu aclamațiuni din partea publicului. Dl. Bărseanu face înaintea mulțimii o scurtă expunere a situației în care se află în prezent țara. — La venirea la cârmă a Dl. general Averescu se promitea mult, marea și sarea, pe steagul partidului său — înjghebat în pripă — a scris: cinste, ordine și legalitate. — Din promisiuni nu s'a ales nimic, cinstea nu-i unde o cauta, ordine nicăiri, legalitate mai puțin ca celelalte.

Pentru remedierea răului, zice Dsa: nu există decât o singură soluție: dizolvarea parlamentului și înlăturarea guvernului. Și către acest scop partidul național trebuie să lupte. —

Discursul Dl. A. Vaida-Voevod.

(După Dl. Andrei Bărseanu, președintele adunării dă cuvântul Dl. A. Vaida-Voevod, fost prim ministru, care este primit la tribună cu strigate de „să traiască“ și aclamațiuni entuziaste.)

Dl. Vaida prin tonul său obicinuit spune mulțimii adevărul pe care mulți li-e teamă să'l asculte. Dl. Averescu, — zice Dl. Vaida, — întreabă la adunările dela Buziaș, cine este Dl. Maniu? Să pună această întrebare la Paris ori la Londra și i-se va spune că Iuliu Maniu este acel bărbat politic care a știut să conducă națiunea română din Transilvania și să facă în 1918 unirea. — Dl. Vaida spune poporului despre lunga durată a răfuiei cu guvernul Averescu și care guvern, crede că va fi dat jos dela cârma țării cât mai în grabă.

Explică pe larg mulțimii și adunării vorbele spuse unui ziarist „Ardealul pentru ardeleni“ și le susține acum mai mult poate ca ori când. Mai expune o sumedenie de adevăruri indemnând mulțimea ca să rămâie și pe mai departe sub flamura steagului cel poartă partidul național și

mulțumește pentru încrederea arătată, dând prin aceasta puteri noi, fruntașilor partidului a lupta, ca țara să fie dreaptă și inbelșugată pentru toți fiii ei. —

Sala întrunirii fiind prea mică, o parte a mulțimii a stat afară, unde a vorbit: Dnii St. C. Pop, Mihail Popovici, I. Moța și I. Agârbiceanu. —

Rezoluția adusă la adunarea dela Alba-Iulia.

Rezoluție:

1. Alegătorii circumscripțiilor electorale Alba-Iulia și Ighiu, ascultând darea de seamă a deputaților Dnii Iuliu Maniu și Alexandru Vaida, precum și a senatorului Andrei Bărseanu, aprobă fără rezervă activitatea lor politică și-i asigură de întreaga lor încredere.

2. Aderenți neclintii ai partidului național român — care precum au apărut întrecut cu credință și cu cinste drepturile poporului român, tot așa apără și azi interesele țării unite și ale neamului românesc — asigură conducerea partidului de nestrămutată alipire către tradițiile și principiile călăuzitoare ale partidului și aprobă activitatea desfășurată în parlament și afară de parlament.

3. Hotărâți a lupta pentru cea mai desăvârșită unirea patriei noastre, cerem crearea fundamentului de drept al Statului democratic printr'o nouă Constituție, care să țină seama de hotărârile adunării de unire dela Alba-Iulia, și de situația reală a ținuturilor unite; o lege unitară de reforma administrativă pe lângă participarea activă a cetățenilor la conducerea administrației locale; modificarea reformelor financiare improvizate și nestudiate precum și reforma legii electorale.

4. Actualul parlament care a isyorrât din alegeri silnice, care a dat dovadă că nu înțelege nici legalitatea, nici dreptul, nici apararea libertăților constituționale, și a fost ales de un guvern imposibil, al carui principiu călăuzitor este îmbogățirea acoliților politici din averea contribuabililor — cerem sa fie dizolvat și înlocuit cu un parlament isvorât din alegeri adevarat libere, conduse de un guvern care să garanteze complectă libertate a alegerilor.

5. Cerem dela deputatii noștri să numai ia parte la lucrările acestui parlament, în care controlul parlamentar este zadarnicit prin abuz, teoroare și escludere.

6. Cerem ca măsurile de unificare care pâna acum au servit numai ca pretext pentru procedeele arbitrare ale guvernului, menite sa exploateze ținuturile de dincoace de Carpați, sa fie sistate, și ca pe viitor sa nu fie luate unilateral, diletantice, fara ca să se puna seama de interesele economice, politice și culturale ale acestor ținuturi, cari măsuri luate pâna acum au avut ca efect sărăcirea țărăniimii, eftinirea produselor agrare, scumpirea produselor industriale, în sfârșit criza economică și financiară, care bântue în întreaga țară.

7. Strâns uniți în jurul partidului național și a conducătorilor săi, neamul românesc de dincoace de Carpați, așteaptă cu nerăbdare ca soarta țării să fie pusă în mâna acelorora, cari în toate vremurile au știut să se jertfească pentru țară. —

— Seara a avut loc un banchet în sala „Dacia“ cu peste 90 tătămuri. —

Di. deputat V. Ursică, ne trimete scrisoarea, pe care o publicăm în întregime:

Domnule Redactor!

Vă rog să bine voți a da loc în "Transilvania Românească" următoarelor:

Domnul Vlad Tepeș în ordine cronologică poate Voivod Vlad Tepeș II. — În Nr. 12 din 18 Septembrie a. c. al organului proclamării unității naționale „Alba-Iulia”, subtitlul „La Canossa” spune, cu multă gentileță, că probabil voind să-mi asigur eternitatea în cameră nu m'am rușinat a admira pumnul făcător de minuni al dlui Argetoianu. Constat, că domnul Vlad Tepeș deși a fost vecin cu mine, nu ma înțeles gândindu-se, că poate și dumnealui are ceva de ispășit.

Domnul Argetoianu la timpul și la locul său în decursul ședinței — înaintea parlamentului a regretat frasa pumnului în gură, cerând scuze domnului Jorga.

Cu toate acestea frasa aceasta a fost exploatată de opoziție la toate privilegiile binevenite. În toastul meu restabilind adevărul am voit să examiniez împrejurările psihologice ale momentului când s'a folosit frasa incriminată. Aceasta s'a întâmplat a doua zi după odiosul atentat dela Senat și firul complotului ducând la locuința unui deputat, nu e de mirare, că, dacă cuvintele dnului Argetoianu nu erau îndreptățite, din punct de vedere psihologic însă sunt motivate. Atacurile opoziției naționale aduceau un serviciu mare aceluia, cari atentând la siguranța statului, azi își dispută prioritatea în pușcăriile dela Văcărești și Jilava.

Atât am intenționat să spun și cred că aceasta nu înseamnă că admir pumnul făcător de minuni!

Ei! dar deși „recunoașterea meritelor unui adversar e un semn de desrobire sufletească. totuși patima politică face adeseori ca acest lucru să nu fie observat și sângele necat năvalnic spre cap împedecă rațiunea de a se pronunța pentru adevăr”, vorba dlui Vlad Tepeș.

Țin se mai adaug, că fiind nu blet muritor și preot nu am protecția de a-mi asigura eternitatea în camera din București și la nici un caz printr-un oare-care pumn făcător de minuni.

În sfârșit declar, că am avut totdeauna un respect deosebit față de toți bărbații mari ai neamului fără deosebire de culori politice, nu mă număr între posesorii de acți de la Reșița, nu sum implicat în afaceri cu permise, sunt omul păcii și al bunei înțelegeri, ca deputat însă am stat cu toată dragostea la dispoziția aceluia, cari mă au solicitat ceva serviciu.

Aceasta este adevărul dlui Tepeș. Și dacă pentru un nepretențios toast, din înălțimile în cari plutești ai avut aerul se mă potestă la „Canossa”, te-ai ruga se premergi cu exemplu dumniata, pentru motivul că la etatea-ți juvenală fiind de rea credință alimentezi pasiunile politice, încercând să produci zădărnici în simul societății din localitate și jur,

sfidându-ți organul «Alba-Iulia», care în forma acesta nu mai este organ al unității naționale.

Vasile Urzică
deputat.

De ziua Încoronării

Măria Ta! Te prinzi cu noi în horă?

Că șoptesc izvoarele, tresaltă apele, vesește codrul, așteaptă fecioarele, așteaptă feciorii, tănuiesc noroadele că, cică o să fie horă, horă mare ca'n povești pe la nunți împărătești!

Dela Nistru pân'la Tisa, tot Românul spuzumi-să, că mari praznice ne-i da, lăutele vor cânta, păhărele vor suna, glasurile s'or înălța, preamtrindu-ți slava Ta.

Si-om întinde horă mare peste muniți pân'la hotare de s'o minuna o lume și cu toții că vom fi; tot un trup și-un suflet, și-o să-ți aduci Crăiasa, și-o să-ți aduci zânele și-o să-ți aduci Feți-frumoși, și-o să te preaslăvești Măria Ta numai între mândre!... c'o să Te ia la joc care mai de cure: Bândșeana, Moldovana, Munteana, Basarabeana, Orșana, Bucovineana, Transilvania, Mureșana și cea scumpă Dobrogeană, și Te-or învărti Măria Ta, de te-or trece sudorile! Si-om juca cu toții, ne-om ospăta și vom bea tot ce mișcă în țara noastră scumpă, mare și voinică.

Si-om trage chindia și cozăceasca, brăulețul, tărășelul, lugojanca. Si-om chiuă, și-om striga un Ura! de s'or clătina cerurile și-atunci o zice sfântul Petru: Da ce să aude, Doamne pe pământ? — Păi, tu nu ști Petre, că-i ziua Ramâniei-Mari? Așa-s Românașii mei... ia deschide fereastra și te uită.

— Tii! da mândri-s-Doamne! (o zice sfântul Petru).

— Păi vezi tu, mă Petre?... asta-i mintea Românului cea de pe urmă!

Si-atunci o zice un îngeraș mititel: Ce-ar fi Doamne, dac'am merge și noi pe pământ?

— Că bine zici tu, Mircio, hai cu toții la horă și-om juca și vom striga:

Să trăești Măria Ta!
Sibiu, 1921.

Gr. Buică.

ȘTIRI LOCALE.

În ziua de 21 i. c. s'a deschis în mod oficial orfelinatul din Alba-Iulia Cetate, în fața unui suficient public de doamne și domni. După terminarea unui mic serviciu divin, și o mică cuvântare religioasă ținută de păr. gr. or. Russan, Dna Dr. Pop a rostit cuvântul de deschidere, urmând apoi declamațiuni, cântece și jocuri naționale executate de elevii orfelinatului.

În numele Dnei Barseanu a rostit o cuvântare dl. Dr. Lazar Popoviciu exprimând mulțumiri celor ce au sprijinit orfelinatul și mai ales Dlui Gen. Glodeanu și Dlui Col. Puhasiu.

Dl. Gen. Glodeanu arătând în scurte cuvinte importanța mare a Institutului O. O. R., mulțumește pentru frumoasele cuvinte ce i-sau adresat.

În numele copiilor orfani mulțumește învățătorul Flaș.

Orfelinatul din Alba-Iulia este recunoscut ca cel mai frumos, îngrijit și bine aranjat orfelinat din Ardeal, aceasta mulțumită dnelor din comitet și în special dnei Micșa care a arătat o deosebită simțită și iubire de mamă, dând copiilor nu numai îngrijire, dar și educație de mamă.

Seara a avut loc în sala „Urania” un concert al Dnei Baier, în folosul orfanilor.

— Sâmbătă în 17 i. c. a avut loc o frumoasă logodnă a dlui Plut. maj. Andrei Micșa cu dna Sofia Micșa în Restauranțul „Transilvania” (I. Papp).

Doamnă ca noua pereche să întâmpine în viață numai bine și fericire.

Cu multă plăcere a'ăm. că dl. Profesor Achim, Joi în 22 Sept. a. c. a avut căsătoria religioasă în Abrud. Urăm fericire tinerilor căsătoriti.

Experiență politică.

Cu ocazia adunării populare din Alba-Iulia un membru al partidului național a făcut experiență că: e cu mult mai ușor să ai trăsură cu cauciucuri, decât să fii un discurs de cincisprezece minute.

Necrolog. Trimitem condolențele noastre adânc întristatului domn preot Francisc Boțan din comuna Barabânt pentru trecerea din viața a iubitului și neultatului d-sale frate.

† Ioachim Fulea, avocat și director de bancă în pensiune după grele suferințe și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului Marți la 20 Sept. a. c. la oarele 5 p. m. în etate de 78 ani.

Rămășițele pământești ale neultatului defunct s'au așezat spre vecinică odihnă în cripta familiară din cimetirul gr. or. din Alba-Iulia Maieri.

La actul înmormântării, săvârșit Joi în 22 Sept. a participat public numeros.

Pe răposatul îl deplânge: Eufrosina Fulea n. Cirlea ca soție, Petronella Dr. German ca sica, Dr. G. German ca ginere, Emil Cemil, și Ioachim Grigore ca nepot. — Trimitem condolențele noastre întristatei familii.

INFORMAȚIUNI

— După ziarul „Universul” au fost semnalate noi revolte în India accidentală.

— După o ordonanță a guvernului inportul și exportul este oprit pentru toată țara, timp de 20 zile.

— Corespondentul nostru din Cluj comunică, că în urma programului de învățământ prea încărcat, studenții au făcut grevă. În

tervențiile făcute pe lângă Rectorul Universității, au rămas zadarnice.

— Guvernul Cehoslovac a ordonat o anchetă care să stabilească asupra cui cade vina frandelor de 12—15 miliarde corbane cu care e pagubit statul în urma neglijenței și proastei administrații al biroului cerealelor din Praga, neputându-se face verificările necesare de către controlori.

— Dăm după ziarul „Vltorul”, stirea că Dl general Averescu intenționează elibrarea comuniștilor arestați la Văcărești și Jilava.

— Se vestește din Roma moartea eminentului pictor Coprarnesi, președintele Academiei Sant Luca.

— D-nii Incuț și Nistor au sosit la București pentru a lua contract cu Dl Bratianu și a discuta pentru colaborarea cu liberalii.

— Într-o consfătuire intimă pe care d-l prof. N. Iorga a avut-o Duminecă dimineața cu membrii comitetului executiv al partidului naționalist-democrat, d-sa a făcut o scurtă expunere asupra situației politice, sfătuindu-și tovarășii de luptă să înceapă o vie propagandă de reorganizarea partidului în întreaga țară și să se pregătească pentru eventuale schimbate de regim, despre care, a cerut sa fie înștiințat telegrafic în străinătate spre a veni imediat în țară, în cazul când criza de guvern s'a, produce înainte de intrarea d-sale din străinătate.

Gluma săptămânei.

Dela popotă.

Ofițerul cu popota primește un soldat nou ca ordonantă la masă popotă, pe care-l instruiază cum să servească la masă și totodată îl ordonă, ca totdeauna după supă să intre pe domni ofițeri dacă mai dorește careva supă.

În ziua următoare după servirea supei apare soldatul și întreabă: cine mai dorește supă?

Un maior (stânga): „Eu!”

Soldatul: „Să trăiți, nu mai este supă, zeu!”

Bursa la Budapesta.

Leul:	7.20—7.40
Francul:	55.—
Dolarul:	755.—
Lira:	29.50
Dinarul:	13.60—13.80
Marca:	7.10—7.30

Poșta redacției.

Manuscrisurile primite dela Domni din Sibiu, București și localitate se vor publica în numerele viitoare, după cum va permite spațiul, neavând posibilitatea a le publica în numărul de față, mai având în vedere ca am promis și publicarea unui roman.

Redacția.

Căutăm depozitari de ziare în toate centrele și orașele României Mari, oferindu-le rabat splendid

Administrația.

Ultima oră

Războiul greco-turc.

— Știri din Atena confirmă succesul trupelor turcești în Asia Mică și retragerea trupelor grecești. — Turcii le-a succes în mai multe puncte să oprească înaintarea grecilor, sîndu-i a se retrage. Se crede căi armata grecească nu e suficient echipată pentru a întreprinde o campanie de lara în Anatolia.

— În urma propunerilor făcute de turci acum o săptămână, la Atena s'a ținut un consiliu de miniștri sub președenția dlui Gu naris. Au asistat și miniștrii de externe și finanțe reînțorși del-Brousa. —

Luptele dela Angora.

După căderea Eski Schirului, armata grecească a înaintat spre Angora cu scop de a distruge liniile ferate și depozitele din regiunile ocupate cari ar fi putut servi înamicului ca ajutor material la prelungirea războiului.

Greșii au intenționat păstrarea Angorei în caz că s'ar fi realizat ocuparea ei. Acțiunea greacă avea mai mult caracterul unei incursiuni.

După trecerea râului Sangarion, arșele armatei grecești au înaintat spre Angora cu gând de a înconjura întreaga armată kemalistă.

Kemaliștii observând mișcările grecilor, au atacat cu furie arșile acestora sîndu-i a se retrage.

Retragerea arșilor era necesară pentru asigurarea centrului ce putea fi izolat de arșele prea înaintate.

De prezent întreagă armata grecească se adă pe lîna râului

Sangarion unde așteaptă desfășurarea evenimentelor în curs.

Ministerul de război dl Teotokis a declarat că armata grecească nu și-a pierdut inițiativa mișcărilor și că kemaliștii la nici un caz nu vor putea trece la ofensivă și dacă nu vor interveni tratative diplomatice pentru încetarea ostilităților, armata greacă va re-lua ofensiva.

Armata Ungară va fi dezarmată

Antanta a hotărât dezarmarea armatei ungare, pentru a evita repetatele incidente din Ungaria de vest.

O dezarmare a Ungarei este tot odată și o executare a tratatului de pace în ce privește puterea Ungariei. Intre altele e ști-tura că e posibilă chiar și o blocare a Ungariei.

Carol de Habsburg în Ungaria

Ziarele aduc știrea că Carol de Habsburg ar fi sosit la Budapesta.

Telegramele din Budapesta anunță că fostul rege a venit până la Burgenland de unde a fost silit să plece refugindu-se la Wiener-Neustadt.

Germania și Ungaria

Ziarul Italian „Corriere dela Sera“ afirmă în numărul său din 20 I. c. căi Germania așteaptă pe departe valietățile de rebeliune maghiare cu scop de a menține Europa centrală într'o stare de neliniște și de agitație care să demonstreze inaplicabilitatea tratatelor.

CERCEȚAȚI!

RESTAURANTUL

„Transilvania,”

proprietar: I. PAP.

Strada Regelor Ferdinand Nr. 7.

Măncări gustoase, vinuri delicate și excelente precum și ori-ce fel de beuturi spirtoase. — Serviciu prompt.

Domnișoară dela 16

ani în sus pentru mînuirea hîrtiei și un băiat bun cu cel puțin un băț, se primește la tipografia gazetei noastre. . . .

Răspândiți gazeta

„Transilvania Românească“ scrisă pentru nevoile tuturor.

De vânzare un

bilard cu bile și 7 . . . tocuri a se adresa la Redacție. . .

Comunicare.

Mai mulți lucrători, care au lucrat la biserica Incocondrii, adună profundele și sincere mulțumiri; Subofșterilor tehniciști din anul al II-lea. Școala M. de Geniu: Plot. Molcuț Gh., Serg. Inst. Prada Ioan și serg. Iliescu pentru corectitudinea și amabilitatea ce au avut-o față de noi, dela 1 Iunie, 20 Sept. 1921., — când au trebuit să plece la școală,

Mai mulți lucrători.

*) Pentru cele publicate în această rubrică Redacția nu ia răspunderea.

CINE ȘTIE CEVA despre un membru al familiei Dinșoreanu să comunice adresa sa, gazetei „Transilvania Românească“ în Alba-Iulia

Cu lîngă Dinșoreanu.

Restaurantul

„Strugurul de aur“

cu o culioă excelentă, mâncări reci și calde la ori-ce oră, vinuri bune și vinarsuri de tot soiul

(proprietar I. Rebreanu)

Str. Regelor Ferdinand Nr. 7.

Reclama e sursă a comerțului.

TRANSPORTURI CU Autocamioane

în

toate direcțiile execută ieftin. Proprietarul de autocamioane

ILIE RADULESCU

Str. Consiliului Nr. 19

(via-avia de Vest),

Alba-Iulia.

Cumpăr timbre postale

uzate din AUSTRIA, UNGARIA și GERMANIA, de preferință emisiunile vechi. Adresa la Redacție.

RESTAURANTUL

„Mielul alb“

din cetate are nevoie de:

O bucătăreasă, o servitoare și . . . o fată la teighea. . . .

COMERCIANTUL DUMITRU SARACU

firma:

„Cărelama“

Mărășeștilor.

Str. Siretului Nr. 48.

VINURI bune cu prețuri convenabile. Se află și ȚUCA de prune din vechiul regat.

În localul TIPOGRAFIEI LIC, EPISC.
DIN CETATE

s'a deschis

populului aprovisionată cu tot felul de rechizite de scris și tipărituri pentru adm. militară.
Prețurile cele mai convenabile.

BANCA CENTRALĂ PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT S. A

Sucursală ALBA-IULIA

Sediul central: CLUJ

Capital social: Lei 50,000,000.—

P filiale: ALBA-IULIA, ARAD, HATIEG, SIBIU, TORDA.

Adresă telegrafică: CENTRALA.

Telefon: 68.

Tot felul de operațiuni de bancă și comerciale.